

ጌባ ጌባ ትበልዋስ ልዋ ልዋ ዝበልዋ መሲልዋ!

አማኑኤል አለማየሁ 05-25-18

ውድብ ህውሓት ዝመርሑ ዘለው መራሕቲ ሕዘሕዚ ካብ ዝነበሮም አራአእያ እናተዓዘሩ መጠረስትኡ ናብ ዘይፍለጥ ዕንዝርና ምክታው ምጅምሮም ዘሕዘን እዮ። ምናልባሽ ካብታ ዝነበረቶም ቁሩብ ንህዝቢ እትሓሊ ጨና ይጠፍኡ አለው። ህዝቢ ትግራይ ዝተቐለሰ ድምፁ ዝሰምዕ ወይብን መንግስቲን (ኢ.ሲ.ፓን መንግስቲ ኢ.ሲ.ፓን) ስለዘይነበረን ንቅንጣት ኣየይ ዘይብለሉ ንዕርቃኑ እሕሕ ዘይብለሉ ስርዓት ስለዝኸኖ እምበር ወልፊ ተኾሲን ወልፊ ክርተትን ስለዝነበሮ ኣይኮነን።

ህዝቢ ትግራይ ከምኩሉ ህዝቢ፣ ስድራ ትግራይ ከም ኩሎም ስድራታት ደቂሰብ ካብ አብራኹ ዝወፁ ምሩፍት ደቁ እንትቐበር እንተሎ፣ ደም እንትነብዕ እንተሎ ዝሓሸ ስርዓት፣ ዝመስሎ ዝዛረብሉ ስርዓት፣ ዝመስሎ ወድብ ዝፈጥረሉ ስርዓት ክህልዎ እምበር ከምቲ ኢ.ሲ.ፓ ዝባኑ ክሳብ ዝለሓፅ ቸቸ ዝብሎ ቸቸ እትል ወደብ ንምፍጣር ኣይኮነን። ቸቸ ምባል ንምባሉ ዝለመደ ውድብ ነሓሽ እንካብ ዘይፀገበን መሬት ኣይትኹንኒ ዝበል ፅጋበኛ ምሻኽም።

ወደብ ህውሓት አብዚ ቀረባ እዋን ብዝጀመርቶ ናይ ታሃድሶ መንገዲ አብቲ ወድብ ለውጢ ኮምፅኡ ዝፅዕሩ አባላትን መራሕቲን ወላ እኳ እንተሃለው ፀቢብ ስምዒቶም ጥራሕ ጣጥይዎም ንናይ ህዝቢ ትግራይ ቃንዛ ዘይስምዖም ገለ መራሕቲ ውጥም ቅልቅል ምባሎም ግን ንህዝቢ ትግራይን ንወድብ ህውሓትን ዘተዓዛዘባ እዮ።

እዚ ዘይዲሞክራሲያዊነት ሕፃር ሕማም ህውሓት ግዲ ከይኑ እናደገስ ዘሸገራ ይመስል። ትጥዕይን ትዕርን አላ፣ ሕዚ ክትልወጥ እያ ካብ ሽግራታ ትመሃር አለ ኢሉ ህዝቢ ትግራይ ቀሩብ ፍትወትን ክብርን እንታርእያ እንተሎ ገለ ወጣጡ መራሕታ ቅልቅል ኣሎም መሬት ኣይትኹንኒ ትግይን ህዝቢ ትግራይን ኣይትኹንኒ ክበሉ ንስምዖም እም አንታ እዞም ሰባት እቲ ሕማም ግዲ ደጊስዎም ንብል።

አብዚ ቀረባ እዋናት አብ ትግራይ መራሕቲ ውድብ ህውሓት ንነጋደ፣ ንተጋደልቲ ነበር፣ ንመናእሰይ፣ ንደቂ አንስትዮ ንህዝቢ ብሓፈሻ ዝተፈለለዮ ኮንፈረንሳት ጌሮም እዮ። አብ ዝሓለፈ "ጠሪጣስ ተትሓንክልካ" ኢሊ አብ ዘውፃእኹዎ ርእቶይ ብዛዕባ ምስ ነጋዶ ዝነበር ስለተዛረብኩ ሕዚ ክደግሞ ኣይደልን ካብያ ተዛራቢኡስ ደጋሚኡ ከምዝበሃል ካብያ ደጋሚኡስ ሰላሲኡ ከይበሃል ምእንታን እዮ።

አብ ዝሓለፈ ዝተገበረ ናይ መናእሰይ ኮንፈረንስ መዕፀዊ ሓሳብ አባል ፈፃሚት ስራሕ ወድብ ህውሓት ኣይተ አለም ገብረምህድ አምሪሮም ብዛዕባ ውሽጢ ውሽጢ ዝፍጠር ዘሎ ምትእኽካብ ማሕበር ሕውነት ኣግኣዚያን ዝበሃል ወዳበ ተዛረቦም። ካብቲ ዘረብኦም ዝገረምኒን ዝተረዳእኒን ማሕበር ኣግኣዚያን ክንድዙይ ንውድብ ህውሓትን መራሕታን ዘሻቐለ መሲሉ ኣይተሰማዓንን ኔሩ። ድሕሪ መደረ ኣይተ አለም ገብረሞህድ ግን ኣግኣዚያን ዝበሃሉ እንመን እዮም? እንታይ ዝመስል አተሓሳስባ እዮ ኣኪብዎም? ኢሊ ክሓትትን ዕድመ ንኣይተ አለም ገብረሞህድ ብዛዕባ እቲ ምትእኽካብ ንምፍላጥ ክፅዕርን ሓጊዞምኒ።

እዚ አተሓሳስባ ከንደየናይ ንህውሓት ኣሻቐሊ ከምዝኾነ ክርዳእ ሞኪረ፣ ንምኳኑ ኽ እዚ ናይ ኣግኣዚያን አተሓሳስባ ፀረ ህዝቢ እዮ ዝበሃል ዘሎ ንምንታይ እዮ? ኢሊ ንባዕላይ ሓቲተ። ብመሰረት ሕገ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኽ ክልኩል ድዮ? ኢለውን ሓቲታ መልሲ ክረክብ እውን ፈቲነ።

አብ ናይ ነብ ሲሄር ጠ/ሚ መለስ ዜናዊ የኢትዮጵያ የህዳሴ ጉዞ የልማትና ዲሞክራሲ ግንባታ ድርሰቶች ገፅ 181 ዜጎች "በቋንቋችን እንናገር፣ ባህላችን ይከበር፣ ታሪካችን ይህ ነው ብለው መጻፍና መናገር ካልቻሉ የመናገርና የመጻፍ መብታቸው ሊከበር አይችልም። ከዚህም አልፎ መገንጠል ተገቢ ነው ብለው ሲያምኑ ይህንኑ እምነታቸውን የሌላን መብት ሳይነኩ በሰላማዊ መንገድ እዲያቀርቡ ካልተፈቀደላቸው በስተቀር የእምነት ነፃነታቸው ሊረጋገጥ አይችልም።"

ውርድ ኢሎም ድማ:-

"በዲሞክራሲያዊ ስርዓት ውስጥ ጠባብና ትምክህተኛ አመለካከቶችን በህጋዊና ሰላማዊ መንገድ እንዲያቀርቡ ማገድ አይገባም።" ይብሉ

ትርጉም:-

"ዜጋታት በቋንቋና ክንዛረብ ኢና፣ ባህልና ይከበር፣ ታሪኽና እዚ እዮ አሎም ክፁሕፋን ክሃረቡን ተዘይኪኢሎም ናይ ምዝራብን ናይ ምፅሓፍን መሰሎም ክኸበር አይኸእልን። ካብዚ ሓሊፎም እውን ምግንጻል ግቡእ እዮ ኢሎም እንትአምኑ ናይ ካልኣት መሰል እንተይተንክፋ ብሰላማዊ መንገዲ ሓሳቦም ክቕርቡ ተዘይ ተፈቂዱሎም ናይ እምነት ነፃነቶም ክረጋገፅ አይኸእልን።" ወርድ ኢሎም ድማ

"አብ ውሽጢ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ፀቢብነትን ትክክትን አራአእያትት ብሕጋዊን ሰላማዊን መንገዲ ከይቕርቡ ምእጋድ አይግባእን።" ይብሉ

ብተውሳኺ ብመሰረት ሕገመንግስቲ ኢትዮጵያ ዓንቀፅ 29 ቁፅሪ 1 "ማንም ሰብ ብዘይ ናይ ማንም ጣልቃ ምትእትታው ዝመሰሎ ሓሳብ ናይ ምሓዝ ነፃነት አለዎ" ይብል። ብመሰረት ዓንቀፅ 31 ሕግን ስዓትን አክቢሮ ናይ ምውዳብ መሰሉ ሕልው እዮ።

እቲ ብዙሕ ሰብ ዝፈልጦን ምናልባት አይተ አለም ገብረዋህድ ዘይፈለጥዎን ዓንቀፅ 39 ቁፅሪ 1 ድማ ሓደ ህዝቢ ናይ ባዕሉ ዕድል ብባዕሉ ናይ ምውሳን ክሳብ ምግንጻል መሰሉ ሕልው ምኳኑ ዝገልፅ እዮ።

ብዘም ልዕል ኢሊ ዝገለፁኩዎም ዓንቀፃትን ናይ ነብስሄር ጠ/ሚር መለስ ዜናዊ መፅሓፍን ሓደ ኢትዮጵያዊ ሕግን ስርዓትን እንተይጠሓሰ ናይ ፀቢብነትን ናይ ትምክሕትን አተሓሳስባ ናይ ምሓዝን ብሕጊ ናይ ምውደብን መሰል አለዎ። ብመሰረት ሕገመንግስቲ ኢትዮጵያ ድማ ዝመሰሎ ሓሳብ ናይ ምሓዝ መሰሉ ሕልው እዮ።

ዘይትዕድልቲ ከይኑ ግን ከም እኒ አይተ አለም ገ/ዋህድ ዓይነት ሰባተ ስለ ዝመርሑና ነቲ አተሓሳስባ እንካብ ምቅላስ በቲ አተሓሳስባ የፈራርሑና፣ ነቲ አተሓሳስባ መድርኽ ከሊእም ብዛዕባ እቲ አተሓሳስባ በይንቶም ይዛረቡ እተኸልከለ ነገር ከምዝበሃግ እቲ ወያኔ ዲሞክራሲያዊ መስመር ትኽክል እዮ አልና ንንኡም ሰባት እንተይተረፈ ክንብህጎ ይገብርና።

አተሓሳስባ ብኻሊእ አተሓሳስባ እዮ ዝብዓህ (challenge) ዝግበር እምበር አተሓሳስባ ብሓደ ደራፊ ጥራሕ ዝቕርብ መዝሙር/ደርፊ አይኮነን። አተሓሳስባ መንቀሊ አለዎ እዮ። ሰብ እንተፅግሞ ብዛዕባ ፅገሙ ይትንትን ነቲ ዝተንተኖ መሰረት ጌሩ መማረፅታት የቕምጥ ካብቶም ዘቕመጦም መማረፅታት ይመርፅ።

ካበ ፀገም ናይ ህዝቢ ተበጊሶም ሰባት ብውልቀ ዝሓሰብዎ ብእኩብ ይዘራረቡሉ ቀጺሎም ይትንትንዎ ዝተተንተነ አተሓሳስባ ድማ ርእይቶ () ወይንም እምነት ይፈጥር፣ ዝአመነ ሰብ ይውደብ ብውደቢኡ አቢሉ ንህዝቢ መማረጻ

ከይኑ ይቆርብ፡፡ መማሪያነቱ እንተተክልኪሉ ድማ ይእድም፤ ድሕሪ አድማ እቲ ፀገሙ እንተይዘተፈቲሑሉ ይሸፍት፤ ሸፍተነት ድማ ዕንወት የስዕብ ሞት የስዕብ፡፡ ስለዚህ አይተ አለም ገብረዋህድ ካብ ዘረብኡም ዝተረዳኦ እንተሃልዮ፡

1. ወይ እቲ አተሓሳስባ ዕድል ከኢኑ ክእድምን ክሸፍትን ደልዮምዎ አለው
2. ወይንድማ ነቲ አተሓሳስባ ብተቐርኖ አምሲሎም ከፋልጥዎ ዲልዮም አለው
3. ወይን ከዓ እቲ ይመርሓሉ እየ ዝብልዎ ዘለው ሕገመንግስቲ አይፈልጥዎን
4. እንተ ብኢሱ ከዓ እንታይ ይዛረቡ ከምዝነበሩ አይፈልጥዎን፡፡

ንምጥቅላል፡-

ህዝቢ ትግራይ ንህወሓት ጥራሕ ወሊዱ ዝመክን ህዝቢ አይኮነን፡፡ ህዝቢ ትግራይ እንኳይ ንባዕሉ ካልአት ህዝቢታት ዝመስሎም ዝገልፁሉ ስርዓት ክህነፅ ነቲ ሕገመንግስቲ ደም ገቢሩ ዘረጋገፀ ህዝቢ እዮ፡፡ ልዕሉ ኹሉ፤ እንተዘይኣለ ድማ ማዕረ ኹሉ ካብማህፀኑ ዝፈርዮ ዝድላዮ ዓይነት አተሓሳስባ ናይ ምስትምቐርን ናፃ ኮይንካ ናይ ምሕሳብን ናይ ምምራፅን መሰል ዝግብኦ ህዝቢ እዮ፡፡ ውሽጡ ዝውፁ ደቁ ድማ ከምቲ እኒ አይተ አለም ገብረዋህድ ዝብልዎ ዘለው ንሕና ጥራህ ኢና እንፈልገልካ ከምዝብልዎ እንተይኮነ ባዕሉ ዝፈልጥን ዘመግን ነባርን ምዕቡልን ዓቃልን ታረኽ ዝወነን ህዝቢ እዮ፡፡ አይተ አለም ገ/ዋህድ ድኦ አይተወለዱን ይነብሩ እምበር ህዝቢ ትግይ ንህወሓት ንኢህኡፓን ማዕረ ዘተኣናገደን ዘቃለስን ህዝቢ እዮ፡፡ ጥይት ዝትኩሱሉን ደቁ ዝቐትሉሉን ዝነብሩ ወታሃደራት ደርጊ ካብ ፅልኢ ወፃኢ ዘቃኣናገደ ህዝቢ እዮ፡፡ እስልምና፣ ክርስናን አይሁድ እምነትንን ብማዕረ ዘተኣናገደ ህዝቢ እዮ፡፡

እዚ ህዝቢ አተሓሳስባ ህወሓት ከምዘተኣናገደ ኹሉ አተሓሳስባታት ዓረና፣ ሕድሪ፣ አግኣዝያን ይኹን አተሓሳስባ ፅበትን ትምክሕትን ናይ ምተእንጋድን ዝጠቅምን ዘይጠቅምን ናይ ምልላይን ምምራፅን ዓቅምን ብርልሕን ዘለዎ ህዝቢ እዮ፡፡ መራሕቲ ህወሓት ከም እኒ አለም ገብረዋህድ ዝበሉ ዘዝመረፁሉን ዘዚንጋፋሉን መኣከቢ አይኮን፣ ጉርዲን እኹሉን መምዩ ዝፈልጥ ህዝቢ እዮ፡፡

ስለዝኾነ መራሕቲ ውድብ ህወሓት ናብ ውኔኹም ተመሊስኩም ካብ እኒ ኦህዲድ/ኦህወደግ ተምሃሩ፡፡ ወዓል ሕደር እንይበልኩም ምስ ዓረና ምስ ሕድሪ ኮምኡው አግኣዝን ኢህን ምሂን በሉ፡፡ እዚ ክጠፍእ አለዎ እትብልዎ ዘለኹም አተሓሳስባ እንተዓፈንኩምዎ ክፍጀር እዩ ኮምቲ አብማእኸል ዓዲ ዝኾኖ ኮይኑ ለኪሙኩም ክጠፍእ እዮ፡፡ ሓሳብ አይፍራሕ ሓሳብ ብአፍልጦ ምምካት እዩ ዘድልዮ፡፡